

Barneombudet
Postboks 8889 Youngstorget
0028 OSLO

Deres ref
25/00038

Vår ref
24/3060-

Dato
11.mars 2025

Barneombudet varslar om mangel på tilsyn i avlastningsinstitusjoner og barneboliger

Helse- og omsorgsdepartementet viser til deres brev av 14. februar d.å, hvor dere varslar om mangel på tilsyn i avlastningsinstitusjoner og barneboliger.

Det er et felles mål at barn i barne- og avlastningsboliger skal få trygge og gode tjenester. Statens helsetilsyns gjennomførte derfor landsdekkende tilsyn med barne- og avlastningsboliger i 2022-2023. Det var da lenge siden det var gjennomført et landsdekkende tilsyn innen dette området. I oppsummering av det landsomfattende tilsynet kom Statens helsetilsyn med flere anbefalinger, som er til vurdering i departementet og hvor det har vært dialog mellom Statens helsetilsyn og Helsedirektoratet om oppfølgingen.

Til Barneombudets første anbefaling om tilsynsordningen, vil departementet diskutere denne anbefalingen med Statens helsetilsyn i forbindelse med tildelingsbrevet for 2026. Tilsynet skal i utgangspunktet være faglig uavhengig, og tilsyn skal tilpasses sakens alvorlighet. I sin rapport fra det landsdekkende tilsynet ga Statens helsetilsyn ingen føringer for hvordan økt kontroll med barne- og avlastningsboliger kan ivaretas. Statlig tilsyn kan være ett av flere mulige virkemidler. Målet må være at det tiltaket som iverksettes har en faktisk effekt på kvalitet og sikkerhet.

Når det gjelder regelverket for institusjoner vil departementet i første omgang be Helsedirektoratet om å vurdere om det er behov for revisjon av direktoratets veiledere for å tydeliggjøre hvordan dagens regelverk skal forstås. Departementet viser også til at det går fram av *Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027: Kortere ventetider og en felles helsetjeneste*, at regjeringen vil vurdere å oppnevne et offentlig utvalg for å gjennomgå

pasient- og brukerrettighetsloven med sikte på å forenkle og gjøre loven mer tilgjengelig for pasienter, brukere, pårørende og helsepersonell.

Departementet har i 2025 bedt Helsedirektoratet om å utarbeide veiledningsmateriale for gode vedtaksprosesser. I det arbeidet skal det utredes behov for tiltak. Tiltakene skal bidra til bedre involvering av foreldre/foresatte og bidra til oppfølging av funn i Statens helsetilsyns landsomfattende tilsyn med barne- og avlastningsboliger, deriblant styrke kunnskap om barns rett til habilitering i barne- og avlastningsboliger og foreldres rett til medvirkning i utforming av tjenestene.

Alvorlige hendelser i helse- og omsorgstjenesten skal følges opp. Regjeringen tar derfor sikte på i løpet av kort tid å legge fram en lovproposisjon til Stortinget, som følger opp Varselutvalgets rapport og innebærer en omlegging fra dagens varselordning for alvorlige hendelser i helse- og omsorgstjenesten, til en ny meldeordning. Målet er å kunne få en bedre oversikt over, og raskere kunne agere ved slike alvorlige hendelser.

Det er også viktig for regjeringen å legge til rette for mer tverrfaglig tilsyn. Statens helsetilsyn har derfor i tildelingsbrevet for 2025 fått i oppdrag om å arbeide for mer samordnet og tverrsektorielt tilsyn med lovpålagte oppgaver rettet mot barn som er mottaker av tjenester fra barnevernet og har eller hatt behov for tjenester fra andre sektorer.

Med hilsen

Thomas N. Baardseng (e.f.)
ekspedisjonssjef

Vibeke H. Riekeles
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer